

Gümrük Tarifesinin Belirlenmesinde Fiziksel ve Kimyasal Analizler

Dr. Ayşe Özgür ÖZSAR

İhracat Kredilerindeki Banka Riskleri

Reşat BAĞCIOĞLU

Nasıl Bir "Satınalmacı" ?

Müge COŞKUN

Dış Ticaret ve Lojistik Vakaları

Prof. Dr. Murat ERDAL

Girişimciyi Ateşleyen Güç: Hayal Mühendisliği

Prof. Dr. Mahmut TEKİN

Kriz Dönemlerinde Girişimcilik Stratejileri

Dr. Gözde MERT

Mehmet ATASEVER
Bürokrat, KİK Eski Üyesi, Akademisyen
mhatasever@gmail.com
Mehmetatasever.org

KAMU İHALE MEVZUATINDA GÜNCEL YENİLİKLER

Son haftalarda Kamu ihale mevzuatı ve uygulamalarında yeni düzenlemeler yapılmıştır. Söz konusu düzenlemeler daha ziyade ihale işlemlerini kolaylaştırıcı, ihalelerin elektronik ortamda yapılmasını teşvik edici nitelikte ve yeni uygulamalar ile yeni yıla girilmesi nedeniyle yapılan güncellemelerin sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için yapılmıştır.

Söz konusu yeni düzenlemeler şunlardır;

1. Elektronik İhale Yöntemiyle Yapılan İhalelerde Elektronik Geçici Teminat Mektubunun Kullanılması Zorunlu Oluyor;

30 Eylül 2020 tarihli ve 31260 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İhale Uygulama Yönetmeliklerinde elektronik ihale yöntemiyle yapılan ihalelerde yalnızca elektronik geçici teminat mektuplarının sunulabileceğine yönelik değişiklikler yapılmış, söz konusu düzenlemelerin yürürlük tarihi yayımı tarihinden 60 gün sonra olarak belirlenmiş ve bu maddelerin yürürlük tarihinin Kurul kararıyla 60 günü geçmemek üzere bir kez uzatılabilmesi hususunda yetki tanınmıştır. Bu kapsamda 2020/DK.D-379 sayılı Kurul Kararı ile elektronik ihale yöntemiyle yapılan ihalelerde elektronik geçici teminat mektubunun kullanılmasına ilişkin söz konusu mevzuat değişikliklerin uygulanmaya başlama sürelerinin, 29.11.2020 tarihinden itibaren 60 gün uzatılmasına ve **28.01.2021** tarihinden itibaren uygulanmasına başlanmasına karar verilmiştir.

2. 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci Maddesinin (I) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Usul ve Esaslar Yayımlanmıştır;

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci maddesinin (I) bendinde “Bu Kanunun 21 ve 22 nci maddelerindeki parasal limitler dahilinde yapılacak harcamaların yıllık toplamı, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10’unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamaz.” hükmüne yer verilmiştir.

Söz konusu hüküm uyarınca yapılan uygun görüş başvurularına ilişkin usul ve esaslar daha önce Kamu İhale Genel Tebliğinin 21 inci maddesinde düzenlenmiş iken, 31 Aralık 2020 tarihli ve 31351 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci Maddesinin (I) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ” ile müstakil bir şekilde ele alınarak yeniden

düzenlenmiştir. 4734 sayılı Kanuna göre idarelerin mal veya hizmet alımı ile yapım işlerinin temel ihale usulü olan açık ihale usulü ve belli istekliler arasında ihale usulüyle yapılması esastır. Ancak, temel ihale usullerinden biri ile alım yapılamadığı hallerde diğer usul ve yöntemlerle alım yapılabilmektedir. Yapılan tebliğ düzenlemesi ile anılan istisna kapsamındaki alım ve işlerin daha disipline edilerek Kanunun ilke ve amaçlarına uygun bir şekilde kullanılmasına amaçlanmıştır.

Bu çerçevede, 1 Ocak 2021 tarihinden itibaren, idarelerin anılan Kanunun 62 nci maddesinin (I) bendi kapsamındaki uygun görüş başvurularını, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62 nci Maddesinin (I) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ’de belirlenen esaslar çerçevesinde ve bu Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında hükme bağlandığı üzere Kurum tarafından standartları belirlenen ve EKAP üzerinden doldurulacak talep formu ile yapmaları gerekmektedir. Anılan Tebliğin 5 inci maddesinin birinci fıkrası gereğince, Kamu İhale Kurulu tarafından alınan 06.01.2021 tarihli ve 2021/DK.D-2 sayılı Kurul Kararı ile “4734 Sayılı Kanunun 62 nci Maddesinin (I) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Talep Formu” ve bu Formun doldurulmasında uyulacak esaslar belirlenmiş olup, bu kapsamda idarelerin talep formuna, başvuru tarihine kadar yaptıkları harcamalara ve yapmak istedikleri alımlara ilişkin bilgileri en alt OKAS (Ortak Kamu Alımları Sözlüğü) kırılımları bazında girmeleri büyük önem arz etmektedir.

Mezkur Tebliğ düzenlemeleri gereğince, idarelerin % 10 oranını aşarak yaptıkları başvurular reddedilecek, haklı ve hukuken geçerli sebepler olmadıkça aynı alım türünde ikinci bir başvuru yapılamayacaktır.

İdarelerce uygun görüş başvurusu, yetkili amirce imzalı izin yazısıyla yapılacak, bu yazıda EKAP’tan talep formu için alınan talep kayıt numarası belirtilecek, bu yazı dışında talep formu dâhil Kuruma herhangi bir evrak gönderilmeyecektir. Başvuru, talep kayıt numarası içeren yazının KİK kayıtlarına alınması ile tamamlanacaktır.

4734 Sayılı Kanunun 62 nci Maddesinin (I) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Talep Formunun EKAP üzerinden idarelerin kullanımına açılmasına ilişkin çalışmalar devam etmekte olup, söz konusu çalışmalar en kısa sürede tamamlanarak bu hususla ilgili duyuru ayrıca yapılacaktır.

3. Kamu İhale Bülteninde Yayımlanacak İlan Ücretleri Güncellenmiştir;

Kamu İhale Kurulunun 13/01/2021 tarihli ve 2021/DK.D-3 sayılı Kararı ile Kamu İhale Bülteninde yayımlanacak ilanların yayın ücreti güncellenmiştir. Bu kapsamda 2021/DK.D-3 sayılı Kurul Kararı ile; **"Kamu İhale Bülteninde yayımlanacak ilanların bir adedinin yayın ücretinin 01.02.2021-31.01.2022 dönemi için 1.000 -TL + KDV olarak belirlenmesine,** Sonraki yıllar için ilan ücretinin, TÜİK tarafından açıklanan Aralık ayı Yİ-ÜFE yıllık değişim oranının da göz önünde bulundurularak güncellenmesine" karar verilmiştir.

Bu karar doğrultusunda 01.02.2021 tarihinden itibaren Kamu İhale Bülteninde yayımlanacak ilanlar için idareler tarafından 1.000-TL + KDV (%18) = 1.180-TL ücret yatırılması gerekmektedir.

4. Eşik Değerler Ve Parasal Limitler ile İlan Ücretinin 1 Şubat 2021 Tarihi İtibari ile Güncellenmesi Nedeni ile Kamu İhale Bülteninde Yayımlanacak İlanlara İlişkin Ekap Üzerinde Yürütülecek İşlemler;

4734 sayılı Kamu İhale Kanununun "Eşik Değerler ve Parasal Limitlerin Güncellenmesi" başlıklı 67 nci maddesine göre, 2021/1 sayılı Kamu İhale Tebliği ile 1 Şubat 2021 tarihinden geçerli olmak üzere uygulanacak eşik değerler ve parasal limitler güncellenmiş ve Resmi Gazetede yayımlanmak üzere gönderilmiştir.

İdarelerin EKAP üzerinden yaptıkları ihale işlemlerinde herhangi bir aksama olmaması için aşağıdaki hususlara dikkat etmeleri gerekmektedir:

- Güncellenen eşik değerler ve parasal limitlerin sisteme uyarılma çalışmaları tamamlanarak 1 Şubat 2021 tarihinde devreye alınmış olacaktır. 31 Ocak 2021 tarihinden sonra yayımlanacak ilanların ve buna ilişkin ihale dokümanlarının bu değerlere dikkat edilerek hazırlanması ve yayımlanması gerekmektedir.

- **31 Ocak 2021** tarihine kadar geçerli olan eşik değerler ve parasal limitlere göre hazırlanmış ihale dokümanlarına ait ön yeterlik/ihale ilanlarının geçerli olabilmesi için en son **29 Ocak 2021** tarihli Kamu İhale Bülteninde yayımlanması gerekmektedir. İdarelerin bu kapsamda yayım için hazırlık aşamasında oldukları ön yeterlik/ihale ilanları ile ilgili tüm işlemlerini en son **28 Ocak 2021 Perşembe günü saat: 14:00'e** kadar tamamlaması zorunludur.

- İhale Dokümanlarında ve ön yeterlik/ihale ilanlarında hatalı durum ortaya çıkmaması için; 28 Ocak 2021 Perşembe günü saat: 14:00'e kadar yayım için **gerekli işlemleri tamamlanmayan ön yeterlik/ihale ilanları iade edilecektir.** Ayrıca, ihale dokümanı hazırlanmış ve onaylanmış, ancak ilan işlemleri tamamlanmamış olan ihalelerin doküman onayları sistemden otomatik olarak kaldırılacaktır.

- 28 Ocak 2021 tarihi saat 14:00'den 1 Şubat 2021 tarihine kadar ön yeterlik/ihale ilanlarının EKAP üzerinden gönderilmesine izin verilmeyecektir.

- Bu ilanların ve ilanlara esas ihale dokümanlarının güncellenen eşik değerler ve parasal limitlere göre EKAP üzerinden tekrar oluşturularak **1 Şubat 2021** tarihi ve sonrasında gönderilmesi gerekecektir.

- Kamu İhale Bülteninde yayımlanacak ilanların bir adedinin yayın ücretinin 01.02.2021-31.01.2022 dönemi için 1.000 -TL + KDV olarak belirlenmiş olup, 01.02.2021

tarihinden itibaren Kamu İhale Bülteninde yayımlanacak ilanları için $1.000 + 180 (\%18) = 1.180$ TL ücret yatırılması gerekmektedir (EKAP üzerinde duyuru yapılmıştır).

- 01.02.2021 tarihinden itibaren Kamu İhale Bülteninde yayımlanacak ilanlar için ilan ücreti olarak 1.180 TL yatırılmamış ilanların yayınlanması mümkün olmayacaktır.

- **01.02.2021 tarihinden önce İlan Ücreti (944TL) yatırılmış ihalelere (İKN bazında) ait tüm ilanların en son 29 Ocak 2021 tarihli Kamu İhale Bülteninde yayımlanması gerekmektedir.**

Kamu İhale Kurumu-Banka yazılım sistemlerinde bir İhale Kayıt Numarası (İKN) bazında bir ücret yatırılmakta olup eksik kalan ücret için ikinci bir ücret yatırılmayacağı için 29 Ocak 2021 tarihine kadar yayımlanamayan bu kapsamdaki ihalelerin (İKN bazında) ilan ücretlerinin Kurumdan iade alınması sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu durumun ortaya çıkmaması için bu tarihler dikkate alınarak ilanların yayımlanması için gerekli işlemlerin tamamlanması önem arz etmektedir.

5. Devlet Malzeme Ofisi (DMO) ile İş Birliği Protokolü İmzalanmıştır;

Kamu alımları sisteminin geliştirilmesi amacıyla Kamu İhale Kurumu (KİK) ile Devlet Malzeme Ofisi (DMO) arasında iş birliği protokolü imzalanmıştır. Söz konusu protokol, 11. Kalkınma Planı'nda yer alan "Kamu yatırım harcamalarında tasarruf sağlamak üzere kamu ihale ve sözleşme süreçleri iyileştirilerek rekabet artırılabilecektir" hedefi doğrultusunda yapılmıştır. Protokol uyarınca iki kurumun, kamu alımları sisteminin geliştirilmesine yönelik ortak çalışmalar yürüteceği belirtilmiştir.

Bu çerçevede, DMO'nun idareler adına yürüttüğü merkezi satın alma faaliyeti kapsamındaki ihalelerin ilan ve dokümanları, DMO internet sitesinin yanı sıra KİK tarafından işletilen Elektronik Kamu Alımları Platformu (EKAP) üzerinden de yayımlanacaktır. DMO ihaleleri, EKAP üzerinden elektronik olarak da gerçekleştirilebilecek ve pek çok alanda karşılıklı bilgi ve deneyim paylaşımında bulunulacaktır. Yılsonuna kadar tamamlanması planlanan çalışmalarla, rekabetin artırılması ve ihale verilerinin güvenli şekilde kayıt altına alınması sağlanması amaçlanmaktadır.

6. İstekli Olabilecek Sıfatını Kazanmak için Doküman İndirme Uygulaması Devreye Alınmıştır;

Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinin 16 nci maddesinin ikinci fıkrasında, idare tarafından EKAP üzerinden hazırlanan ve yayımlanan ön yeterlik ve/veya ihale dokümanının EKAP'ta görülebileceği, ihaleye katılmak için bu dokümanın EKAP üzerinden e-imza veya Kurumca belirlenecek diğer elektronik yöntemlerden birinin kullanılarak indirilmesinin zorunlu olduğu ve aday veya isteklinin ortak girişim olması halinde, ortaklardan herhangi birinin dokümanı e-imza veya Kurumca belirlenecek diğer elektronik yöntemlerden birini kullanarak indirmesinin yeterli olduğu hükümlerine yer verilmiştir.

Anılan Yönetmelik hükmü gereğince Kuruma verilen yöntem belirleme yetkisi çerçevesinde alınan 18/11/2020 tarihli ve 2020/DK.D-373 sayılı Kurul Kararı ile: - **Doküman indirme işlemlerinde EKAP'ta kayıtlı gerçek ve tüzel kişiler ile bunlar adına işlem yapanlar tarafından EKAP'a giriş yapılarak doküman indirme işlemlerinin kullanıcı sayfasından gerçekleştirilmesi halinde dokümanın istekli olabilecek sıfatıyla indirilmiş kabul edilmesine, Karar verilmiştir.**

Bahsedilen Kurul Kararı doğrultusunda EKAP üzerinde gerekli teknik geliştirmeler tamamlanmış olup, EKAP'a kayıtlı gerçek ve tüzel kişiler tarafından istekli olabilecek sıfatını kazanmak için doküman indirme uygulamasının kullanılması mümkün kılınmıştır.

7. İmza Sirküleri Sorgulama Hizmeti Devreye Alınmıştır;

İmza sirküleri sorgulama hizmeti ile EKAP üzerinden imza sirküleri sorgulanabilmektedir. Böylece, Sunulmayacak Belgeler ve Katılım ve Yeterlik Bilgileri tablolarında yer alan imza sirküleri bölümleri entegrasyondan gelen bilgiler ile doldurulabilecek olup imza sirkülerinin ayrıca belge olarak sunulması gerekmeyecektir.

8. 2021 Yılı İçin Eşik Değerler ve Parasal Limitler Güncellenmiştir;

26.01.2021 tarihli 31376 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2021/1 Sayılı Kamu İhale Tebliği ile 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununda belirtilen eşik değerler ve parasal limitler, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından açıklanan 2020 yılı Aralık ayı Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık değişim oranında (%25,15) arttırılarak güncellenmiştir.

9. 26.01.2021 tarihli 31376 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu İhale Mevzuat Değişiklikleri;

26.01.2021 tarihli 31376 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu ihale Kurumu uygulama yönetmelikleri ve Kamu İhale Genel Tebliğinde yapılan değişikliklere göre;

9.1. Yeterlik Bilgileri Tablosunu Dolduran İsteklilerin Aşırı Düşük Teklif Sorgulamalarının Nasıl Yapılacağı Açıklanmıştır;

İhale Uygulama Yönetmeliğinde Yapılan değişikliklere göre;

"Aşırı düşük teklif sorgulamasının yapılacağı ihalelerde ise teklif fiyatı sınır değerinin altında olan tüm isteklilerden; aşırı düşük teklif açıklamaları ile birlikte yeterlik bilgileri tablosunda beyan ettikleri bilgi ve belgelerden, EKAP veya diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının internet sayfası üzerinden sorgulanamayanlar ve yeterlik sertifikası üzerinden değerlendirme yapılamayan veya yeterlik sertifikası kapsamındaki geçerlik süresi dolan belgelere ilişkin tevsik edici belgeler ile bunların eklerini sunmaları istenir."

"İhalede; aşırı düşük teklif açıklaması sunmayan veya açıklamaları yeterli görülmeyen isteklilerin teklifleri reddedilir, yeterlik bilgileri tablosunda beyan edilen bilgi ve belgeleri doğrulayan belgeleri sunmayan isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir."

"Sunduğu belgeler ile katılım ve yeterlik kriterlerine ilişkin şartları sağlayamayan isteklilerin teklifleri ise değerlendirme dışı bırakılır."

Hükmü getirilmiştir.

9.2. Elektronik Ortamda Düzenlenen Geçici Teminat Mektuplarının EKAP'a Aktarılması İle İlgili Düzenleme Yapılmıştır;

Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinde yapılan değişiklikle; geçici teminat mektuplarına ilişkin bilgilerin,

"6/12/2012 tarihli ve 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununa göre merkezi takas kuruluşu olarak faaliyet gösteren kuruluşlar" tarafından da EKAP'a aktarılması durumunda da düzenlenen geçici teminat mektuplarının kabul edileceği belirtilmiştir.

9.3. Kesin Teminat Mektupları da Elektronik Ortamda Düzenlenebilecektir;

Elektronik İhale Uygulama Yönetmeliğinde yapılan değişiklikle; "Uygulama yönetmelikleri ile bu Yönetmelik uyarınca ihale üzerinde bırakılan istekli tarafından sözleşme imzalanmadan önce verilecek kesin teminat mektupları 21 inci maddenin ikinci fıkrasında belirlenen yöntemine uygun olarak düzenlenebilir. Söz konusu belgelerin elektronik ortamda sunulmasına ilişkin usul ve esaslar Kurum tarafından belirlenir ve Kurumca bu hususta zorunluluk getirilebilir." Hükmü getirilerek ihale sözleşmelerinde elektronik ortamda düzenlenen kesin teminat mektuplarının da kullanılabileceği ve bunların kullanılması ile ilgili Kamu İhale Kurumu tarafından usul ve esas belirlenerek, kullanımın zorunlu hale getirilebileceği düzenlenmiştir.

9.4. Danışmanlık Hizmet Alımları İle ilgili düzenleme Yapılmıştır;

Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişikliğe göre; "4734 sayılı Kanunun 52 nci maddesi uyarınca danışmanlık hizmet alımı ihalelerinde toplam puanı en yüksek olan istekli ile görüşme yapılmak suretiyle ihalenin sonuçlandırılması gerekir. Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde, mali teklif üzerinde yapılan görüşmenin kapsamının ödeme koşulları ve planının, mali teklif tutarını değiştirmemek kaydıyla idare lehine düzenlenmesine yönelik olabileceği hükme bağlanmıştır. Bu çerçevede, danışmanlık hizmet alımı ihalelerinde toplam puanı en yüksek isteklinin mali teklifinin yaklaşık maliyetin üzerinde olması halinde, ihale, bütçe ödenekleri dikkate alınarak toplam puanı en yüksek olan bu istekli üzerine bırakılır ya da iptal edilir." Hükmü getirilmiştir.

9.5. Aşırı Düşük Sorgusunda Kullanılan Akaryakıt Girdisine İlişkin Olarak, EPDK Tarafından Yayımlanan Fiyatlar İle İlgili Düzenleme Yapılmıştır;

Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişikliğe göre; "İstekliler tarafından akaryakıt girdisine ilişkin olarak, EPDK tarafından yayımlanan, İstanbul İli, Avrupa Yakasında bulunan bayiler adına beyan edilmiş fiyatların ortalamasını yansıtan En Yüksek İşlem Hacimli 8 Firmanın Akaryakıt Fiyatlarına İlişkin Raporda yer alan fiyatların % 90'ının altında sunulan açıklamalar geçerli kabul edilmez." Hükmü getirilmiştir.

9.6. Aşırı Düşük Sorgusunda Kullanılan Sigorta Giderinin Tevsiki İçin Sunulan Belgenin İşin Süresi ve Güncellenmesi İle İlgili Düzenleme Yapılmıştır;

Kamu İhale Genel Tebliğinde yapılan değişikliğe göre; **ihale tarihi ile işin başlangıç tarihinin farklı yıllara ait olduğu işlerde** ilk yıl için alınan sigorta teklifinin ihale tarihi itibarıyla en son açıklanmış olan Yurtiçi Üretici Fiyatları Endeksi "On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı (%)" tablosundaki oran esas alınmak suretiyle güncellenebileceğinin mümkün olduğu belirtilmiştir.